

Keskkonnaharidusliku õppeprogrammi kirjelduse kvaliteedi hindamine

2018. aastal võeti vastu Eesti [keskkonnahariduse ja -teadlikkuse tegevuskava](#), mille ühe tegevusena luuakse keskkonnahariduse kvaliteedisüsteem. Eesmärk on saavutada keskkonnahariduse ühtlane tase erineva taustaga keskustes ning toetada keskkonnahariduse võrgustiku arengut ehk teisisõnu – saavutada heal tasemel ja usaldusväärse keskkonnahariduse kättesaadavus kõikjal Eestis.

Muu seas käsitleb loodav kvaliteedisüsteem keskkonnahariduslike õppeprogramme.

Kvaliteedisüsteemi loomist juhib Eesti Keskkonnahariduse Ühing koostöös Keskkonnaministeeriumi ning Haridus- ja Teadusministeeriumiga. Tegevusi toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Käesolev juhend on mõeldud keskkonnahariduslike õppeprogrammide dokumendipõhiseks välishindamiseks, kuid on sobiv ka programmide kavandajatele ja rakendajatele enesehindamiseks, parandusvajaduste avastamiseks ning ühise mõttemudeli kujundamiseks.

Dokumendipõhise välishindamise ese on **keskkonnaharidusliku õppeprogrammi kirjeldus** ning hindajad keskenduvad sellele, mida programmi pakkuja on planeerimise etapis teinud. Keskkonnaharidusliku õppeprogrammi kirjeldus on kvaliteedijuhtimise seisukohast oluline alusdokument ehk tellijale antud lubadus. Programmi pakkuja ja tellija konstruktiivse koostöö alus on selge teadmine sellest, mida osavõtjatele pakutakse ja milline on pakutava kvaliteet. Pärast programmkirjelduse põhjal tehtud valikut saab keskkonnahariduse pakkuja lubadusest kohustus ja osavõtjate ootused muutuvad õiguseks saada seda, mida programmi kirjelduses lubati. Programmi kirjeldus annab nii õpetajale kui võimalikule rahastajale esmast teavet selle kohta, kuivõrd toetab programm õppijate teadmisi ja oskusi ning mõjutab väärtushinnanguid.

Eesti Keskkonnahariduse Ühing
Tartu 2019

ÜLDANDMED:

Õppeprogrammi nimetus	Vooluveekogud ja nende omadused Emajõe näitel
Programmi esitaja, asutus	Peipsi Koostöökeskus
Kontaktisiku nimi	<u>Piret Pungas-Kohv</u>
Kontaktisiku e-mail	<u>piretpk@elfond.ee</u>
Hindaja nimi	Marje Loide

Juhendi tööleht

1. ÕPPEPROGRAMMI NIMETUS, LÜHITUTVUSTUS JA ÜLDANDMED

Õppeprogrammi nimetus, lühitutvustus ja lühikokkuvõtte annavad vajaliku üldinfo kõigile huvitatud osapooltele – nii õpetajale (kes asub otsustama, kas õppeprogramm on sobiv tema õpilastele) kui ka juba väljavalitud programmis osalevatele õpilastele ning nende vanematele.

Hästi sõnastatud lühikokkuvõttes on ära toodud:	Info puudub						x	Kõik on selge
	Kommentaarisid ja soovitused							
1.1. Programmi pealkiri annab selge ja täpse ülevaate programmi teemast;								
1.2. Selges sõnastuses õppeprogrammi lühikirjeldus;								
1.3. Programmi sihtrühm: kooliaste, osalejate vanus, õppekeel, soovitatav grupi suurus;								
1.4. Programmi ajaline kestus ja sobiv toimumise aeg/ajastus;								
1.5. Õppeprogrammi läbiviimise koht (keskuses, koolis, matkarajal); matkaraja pikkus;								
1.6. Õppekeskkonna eripärad (kitsad trepid, laudtee, hakkpuidurada, künklik maastik, soine ala vms);								
1.7. On loetletud vajalik varustus (kummikud, kirjutusvahendid, võileivad vms), mida õpilased õppekäigul vajavad.								

2. ÕPPEPROGRAMMI EESMÄRGID

Programmi selged ja õppijakeskselt sõnastatud eesmärgid võimaldavad lugejal otsustada, kas programm on eesmärgikeskne ning võimaldab hiljem hinnata tulemuste kvaliteeti.

Hästi sõnastatud eesmärkide puhul on kirjeldatud:	Info puudub						x	Kõik on selge
	Kommentaarisid ja soovitusid:							
2.1. Programmi lõpuks saavutatavad õpitulemused: teadmised, oskused, hoiakud vastavalt sihtrühmale;								
2.2. Seosed riikliku õppekavaga (ainekavade ja/või üldpädevuste ja/või läbivate teemadega);								
2.3. Seosed jätkusuutliku arengu teemaga, käsitletakse seostatult loodus-, kultuuri-, sotsiaalset ja majanduslikku keskkonda.								

3. ÕPPEPROGRAMMI SISU ja METOODIKA

Programmi sisu ja meetodika kirjeldus moodustab programmidokumendi põhiosa ning selle põhjalik kavandamine tagab kogu programmi ladusa läbiviimise ja eesmärkides kirjeldatud tulemuste saavutamise. Kvaliteeditsüklil algab eesmärkide seadmisest ja lõppeb tulemuste hindamisega.

Programmi kirjeldusest selgub sisu ja meetodika kohta:	Info puudub						x	Kõik on selge
	Kommentaarisid ja soovitusid:							
3.1. Peamised sisuteemad moodustavad terviku ja tagavad eesmärkide saavutamise;								
3.2. Valitud meetodika on otstarbekas ja eakohane; tegevused on mõtestatud ja eesmärgipärased;								
3.3. Kasutatakse aktiivõppemeetodeid, mis on kaasavad ja mitmekesised;								
3.4. Kasutatavad materjalid ja vahendid sobivad meetodikaga, on asja- ja eakohased ning neid on õpilaste arvu arvestades vajalikul hulgal;								
3.5. Ajakasutus on sihtrühma arvestav ja otstarbekas;								
3.6. Programmi sisu ja tegevused aitavad kaasa keskkonnahoidlike väärtushoiakute ja käitumisharjumuste kujundamisele; programmi teema kontekstis käsitletakse inimese ja looduskeskkonna vahelisi seoseid;								

3.7. Sisu on teaduspõhine;	
3.8. Programm lõpeb kokkuvõttega veendumaks, et eesmärkides kirjeldatud õpitulemused on saavutatud.	

4. ÕPPEKESKKOND (PROGRAMMI LÄBIVIIMISE KOHT)

Programmi läbiviimise koht peab toetama programmi eesmärke ja läbiviimist. Väljasõidul on õppekeskkond erinev tavapärasest koolikeskkonnast ja selle lähiümbrusest.

Programmi kirjeldusest peaks õppekeskkonna kohta selguma:	Info puudub						x	Kõik on selge
	Kommentaarisid ja soovitusi:							
4.1. Õppekeskkond ja selle eripära toetab eesmärkides kirjeldatud tulemuste saavutamist ja on selleks vajalik;								
4.2. Õppekeskkond on turvaline ja ohutuse tagamiseks vajalikud meetmed on üldiselt kirjeldatud;								
4.3. Teave erivajadustega õpilaste võimaluste või võimaluste puudumise kohta õppeprogrammis osalemiseks; kas on vajalikud eelnevad kokkulepped.								

5. JUHENDAJAD JA KOOSTÖÖ KOOLIGA

Juhendajal on õppepäeva õnnestumises võtmeroll ja selleks vajalikke eeldusi on sageli keeruline kirjeldada. Programmi valiku üle otsustav õpetaja peaks eelnevalt teadma, kes asub programmi kirjelduses antud lubadusi ellu viima. Õpetaja on teadlik enda rollist nii programmi ettevalmistamisel, kui läbiviimise protsessis.

Õppeprogrammi kirjeldus pakub teavet juhendajate ja saatva õpetaja rolli kohta:	Info puudub						x	Kõik on selge
	Kommentaarisid ja soovitusi:							
5.1. Programmi läbiviija(te) nimed, hariduslik taust, kompetentsus ja kogemused selle programmi kontekstis;								
5.2. Programmi pakkuja täpsemad ootused saatvale õpetajale tema rolli ja panuse osas enne õppeprogrammi ja selle ajal.								
5.3. Kuidas keskus teeb lasteaiaga/kooliga koostööd. Millal ja kuidas küsitakse programmi tellinud õpetajalt tagasisidet kogu õppeprogrammi kvaliteedi kohta.								

ARVAMUS PROGRAMMI KIRJELDUSE KOHTA:

Programmi kirjeldus on kvaliteetne

Kommentaariid:

Hindaja nimi: Marje Loide

Kuupäev: 2.02.2021.a